

In het koninkrijk (of onder het koningschap of de heerschappij) van God wordt er vast en zeker lekker gegeten en gedronken. En daarom zou dat koninkrijk heel goed vergeleken kunnen worden met een heerlijke, overvloedige maaltijd, een royaal (=koninklijk) feestmaal.

In de Schrift is dat dan ook dikwijls gedaan. En het ligt eigenlijk ook wel een beetje voor de hand, omdat wij ons een goed bestaan daarzónder niet kunnen voorstellen. Het móet er dus wel goed van eten en drinken zijn, in het rijk van God, want met minder kan het gewoon niet toe, kunnen mensen niet toe. 'Honger' en 'dorst', dat zijn vloekwoorden in het koninkrijk van God. Houd het er dus maar op, dat er op die levensbehoefte van mensen gerekend is; sterker nog, het is typerend voor het koninkrijk van God, dat er overvloed is voor iedereen.

Maar, hoe vreemd het misschien ook klinken mag, lang niet iedereen wil dat waar hebben, laat staan waar máken. Zo welvarend en rijk als slechts een klein deel van de mensheid is, zo armoedig is het andere/grootste; en het verschil wordt eerder groter dan kleiner. Zo leeft hier in Nederland ruim 3% onder de armoedegrens (stond deze week in de krant). Valt dat nog mee, vindt u? Op een bevolking van 18 miljoen zijn dat er dus wel meer dan een half miljoen. En de rijkste 1% van de mensen in dit land bezit 25-30% van het totale vermogen en die lui hebben er over algemeen weinig tot helemaal geen zin in, om hun rijkdom met anderen te delen. En precies díe tegenzin is het, die Jezus blootlegt in de zogeheten 'gelijkenis van de verontschuldigen'. Hij moet die vertellen hebben, toen hij in het huis van een voorname Farizeeër aanlag aan het sabbatsmaal; samen met een aantal anderen, voornamelijk van het slag van de gastheer. Smakelijk eten deden ze daar op dat moment trouwens al lang niet meer. Jezus' aanwezigheid had voor nogal wat consternatie gezorgd. Het was begonnen met de genezing (door Hem) van een vreemde gast, althans geen genodigde. Zijn aanwezigheid zou wel eens gearrangeerd kunnen zijn, als een soort testcase voor Jezus. Om na te gaan, wat Hij zou doen: Zou Hij hem laten geworden òf kon Hij het weer niet laten, om hem beter te maken, zélfs op de sabbat niet? Nou nee, dus. Maar op zijn motivering om dat te doen kreeg Hij geen enkele respons; het was stil gebleven . . .

Vervolgens had Jezus zo'n beetje álle aanwezigen tegen zich ingenomen, toen Hij hun manier van doen onbeschoemd becommentarieerd had; want ja, Híj had hén dus óók geobserveerd en het was Hem opgevallen, hoe de gasten ieder voor zich steeds de beste plaatsen kozen; en ook, dat de gastheer heel duidelijk alleen die-genen uitgenodigd had, van wie hij redelijkerwijs kon aannemen, dat zij op hun beurt hem ook wel weer eens zouden uitnodigen. 'Hellest it mar ris werom', zouden ze bij het afscheid vast wel tegen elkaar zeggen.

De eetlust was de meeste aanwezigen ondertussen dus wel vergaan. Zeg maar gerust, dat de sfeer behoorlijk bedorven was. De opmerking van één van de aan-wezigen, dat 'gelukkig' te prijzen is 'al wie zal deelnemen aan de maaltijd in het koninkrijk van God' lijkt bedoeld, om daar mogelijk verandering in te brengen. Zo van: Maar dáár zijn wij het toch wel over eens, hè? We mogen over de gang van zaken híer, tijdens déze maaltijd, op déze sabbat, weliswaar van mening verschillen, maar de maaltijd op de gróte sabbat-die-nog-in-het-verschiet-light, dáár verlangen we, zoals we hier aanwezig zijn, toch zeker allemáál naar? Dáár zal álle onenigheid, álle verschil (niet alleen van mening, maar ook van rang en stand) toch verdwenen zijn?!

'Gelukkig al wie zal deelnemen aan de maaltijd in het koninkrijk van God' zou ik een sfeerbevooroderende opmerking willen noemen; van iemand die op 'verbinding' uit is (dat is in onze tijd heel erg 'in', al lukt het niet altijd zo, maar toen kon het dus ook al) en die (misschien wel goed bedoeld, maar toch) de bestaande tegenstellingen in kerk en maatschappij wil relativeren in het licht van het uiteindelijke doel waar wij allemaal vast wel naar streven: gast aan tafel te zijn in het koninkrijk van God, gearriveerd in de maatschappij van morgen, aangekomen in het ons door God beloofde land van melk en honing. Ja toch?!

'Daarop zei Jezus (...)', staat er dan (in de NBV), maar beter zou zijn (gelet op het Grieks): 'Máár daarop zei Jezus (...)'. Die gast heeft gezegd wat hij kwijt wilde, máár daar heeft Jezus het volgende op te zeggen. De gelijkenis, die Hij dan vertelt ligt dus beslist níet in het verlengde van wat die gast had opgemerkt, zo van: 'Inderdaad, wat je zegt, zo is het maar net', néé, met zijn verhaal toont Jezus de ónzin van die opmerking op dat moment aan, door te wijzen op de

tégenzin in datzelfde koninkrijk van God, die er blijkbaar onder velen bestaat, helaas. Van de kant van de genodigden is er, in Jezus' gelijkenis, enkel sprake van ónwil. Ze hebben géén zin, om gehoor te geven aan de uitnodiging/oproep, om te komen eten bij hem die een grote maaltijd aanricht. De geroepenen voelen zich niet geroepen, de genodigden hoeven niet zo nodig, zo blijkt tot drie keer toe.

Allemaal hebben ze trouwens een geldig/legitiem excuus, hoor. Zij hebben namelijk andere 'heilige' plichten, waaraan ze zich heus niet zomaar kunnen onttrekken. Het feest komt hun dus niet gelegen, nu nog even niet; later misschien, in een hiernamaals of in het land van ooit of zo, God mag weten wanneer. Maar mensen, God weet het al, wil Jezus hen doen geloven. Zijn koninkrijk is nabij gekomen, het is op til, ja, van Hem had het er al lang mogen zijn! Dat het er nog steeds niet van gekomen is, ligt derhalve niet aan God, maar aan de mensen. Zij geloven er niets van, dat het al zo ver wezen kon. Zij zijn er nog niet aan toe; zij kunnen het niet maken, om alvast te doen alsof dat rijk van God binnen handbereik lag, vinden ze. Daar liggen ze dus niet wakker van en ze dromen er kennelijk ook niet van. Hopen ze er eigenlijk wel op? Bidden ze er om?

Aan de (teleurgestelde, wat zeg ik?) boze(!) gastheer in Jezus' gelijkenis ligt het niet, zoveel is duidelijk. Hij heeft alles klaar staan; zijn dienaar heeft hij er op uit gestuurd, om het feestmaal bekend te maken en 'tal van gasten' te laten weten, dat ze welkom zijn. Van de gastheer had het feest dus al (lang!) mogen beginnen. Het zijn de potentiële gasten die verstek laten gaan en de (Góds) zaak zodoende tegenhouden. Niet voorgóed, maar wel voorlópig. Want het feestmaal kan kennelijk níet beginnen, zolang niet álle plaatsen bezet zijn. 'Mijn huis moet vol', vindt de gastheer. Als de genodigden het laten afweten, nodig dan alle mensen uit, die méénden, dat zij niet genodigd waren; die nog altijd niet wísten, dat zij ook welkom zijn. Noem ze maar de randbewoners, de marginalen, de buitenstaanders, die van geen feestmaal wisten. Het zijn de mensen, die wellicht niet eens een akker zouden kúnnen kopen nóch een span ossen (laat staan vijf!) of die misschien niet zo gelukkig getrouwd zijn. Allen die geen persoonlijke, sociaal-economische of zelfs religieuze redenen hebben, om de gastheer en zijn feestmaal op zich te laten wachten. Noem ze (met de verteller): de armen en kreupelen, de blinden en verlamden; al die mensen zonder perspectief, bij wie de gang er helemaal uit is ...

De heer en zijn dienaar voelen elkaar héél goed aan; het zijn gewoon twee handen op één buik, want wat de één de ander heeft opgedragen is al gebeurd. Ook aan de dienaar kan het dus niet liggen, mocht de maaltijd vooralsnog geen doorgang kunnen vinden. Hij heeft zijn werk gedaan: roepen, uitnodigen. Ten einde toe heeft Hij zich daar voor ingezet, die dienaar.

Jezus (Hij moet het zijn) heeft zich met hart en ziel aan die opdracht van Godswege overgegeven: mensen zover te krijgen, dat ze zouden komen. Zijn leven heeft Hij er voor over gehad, om het huis van zijn Vader vol te krijgen, tot de laatste plaats bezet. En ja, soms leek het wel, alsof het door die inzet van Hem vol zou stromen. Maar daar is het tot nu toe nog altijd niet echt van gekomen; ook niet, toen de kérken op de zondagmorgen nog wel vol waren.

De laatste tijd ziet het er ook niet naar uit, heb ik het idee; althans niet in deze contreien. De meeste mensen hebben het in dit land veel te druk met andere, in hun ogen veel belangrijker en voor henzelf vast ook lucratiever zaken. Zij kunnen zichzelf dikwijls prima redden, vinden ze, en die anderen die misschien niet zo goed kunnen meekomen, tja, die zouden dat toch eigenlijk ook maar wél moeten doen. Het parool 'Ieder voor zich en God voor ons allen' is al heel oud, maar doet het hier nog altijd goed.

Kijk, vrijwillig inleveren zullen de rijken nooit doen (weten we allemaal uit ervaring) Een eerlijker verdeling zal derhalve moeten worden afgedwongen via overheidsmaatregelen, belastingen vooral. Ik heb een idee: Het lijkt mij goed, om m.h.o. op de aanstaande verkiezingen de politieke partijen vooral eens op hun voornemens dááromtrent te beoordelen.